

Protokół z posiedzenia
Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej
w dniu 4 listopada 2021 r.

PROPONOWANY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 16 czerwca 2021 r.
3. Współpraca międzynarodowa w obszarze gospodarki na przykładzie działalności Funduszu Górnośląskiego. Posiedzenie z udziałem Zarządu Funduszu Górnośląskiego i Dyrektora Departamentu Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej – prezentacja działań.
4. Udział i rola Samorządu Województwa Śląskiego w międzynarodowych wydarzeniach w okresie od stycznia do października 2021.
5. Sprawy różne.

Ad. 1.

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Maria Materla, otworzyła posiedzenie Komisji i przywitała wszystkich zebranych. Porządek przyjęto jednogłośnie.

Ad. 2.

Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 16 czerwca 2021 r.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Maria Materla, wobec braku uwag, poddała protokół pod głosowanie (ZA – 6, PRZECIW – 0, WSTRZYMAŁ SIĘ – 0).

Ad. 3.

Współpraca międzynarodowa w obszarze gospodarki na przykładzie działalności Funduszu Górnośląskiego. Posiedzenie z udziałem Zarządu Funduszu Górnośląskiego i Dyrektora Departamentu Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej – prezentacja działań.

Prezes Zarządu Funduszu Górnośląskiego S.A., pan Krystian Stępień, powiedział, że Fundusz kiedyś zajmował się tylko inżynierią finansową (pożyczki i dotacje). Chcieliśmy

to rozszerzyć, MŚP nie mają struktur, żeby wyjść za granicę. Z Urzędem Marszałkowskim uruchomiliśmy dwa projekty: InterSilesia i Global Silesia, które pozwoliły na pozyskanie środków finansowych, przy udziale wkładu własnego, i dzięki którym udaje się małych i średnich przedsiębiorców wysyłać za granicę i pokazywać, jak funkcjonują rynki i targi. Mamy bardzo dobrych fachowców, na EXPO należy pokazywać Polaków – jak potrafią pracować. Mamy fundusz na współpracę z zagranicą – wiąże się to z organizacją targów, wyjazdami, i chcemy, żeby była kontynuacja – wieloletnie kontrakty, które są podpisywane, teraz głównie w sferze medycznej.

Aktualnie oknem na świat jest Dubaj – finansowym, gospodarczym i turystycznym. Fundusz zwrócił się do PAIHu, aby przekazali nam budynek polski z EXPO, i PAIH wyraził zgodę. Firmy będą mogły tam jeździć, „podbijać” wschód, jest propozycja sfinansowania jednego etatu. Podpisaliśmy także porozumienie z PAIHem, który posiada kilkadziesiąt biur na całym świecie. Pierwsze wspólne biuro jest na Bałkanach – zespół finansistów, prawników, doradców, którzy pomogą wprowadzić polskie i w tym śląskie firmy, na rynek. Są już tego efekty.

Wiceprezes Zarządu Funduszu Górnośląskiego S.A., pan Jacek Miketa, powiedział, że najważniejsze jest danie przedsiębiorcy szansy wyjazdu ze swoim produktem na inny rynek. Często przedsiębiorcy w ogóle nie wierzą, że mają na tyle dobry produkt, że może on konkurować na rynkach zagranicznych. Przedsiębiorstwa są na różnym poziomie jeśli chodzi o internacjonalizację. Chcemy dać przedsiębiorcy komplet narzędzi, żeby miał możliwość eksportowania swojego produktu. Przy Alei Roździeńskiego powołujemy centrum internacjonalizacji, gdzie będą odbywać się „działania przygotowawcze”, bo nie można wysłać przedsiębiorcy na rynki zagraniczne bez odpowiedniego przygotowania. Będą to konkretne działania edukacyjne związane z konkretnymi rynkami. Dla przedsiębiorców jest procedura konkursowa – jest nabór, trzeba złożyć wniosek, spełnić określone kryteria, i wtedy jest się zakwalifikowanym na misję gospodarczą. Jest pełna transparentność, chcemy dać szansę jak największej liczbie przedsiębiorstw, ale oceniamy też pewien potencjał. W tym celu zatrudniamy doradców zagranicznych, żeby tam na miejscu temu przedsiębiorcy „otwierali drzwi”. To często są osoby tam mieszkające wiele lat, studiujące, orientujące się w realiach i posiadające kontakty. Państwa działają różnie – są rynki jak Unia Europejska, gdzie zasady są wspólne i łatwo je poznać, ale są też pułapki, przed którymi chcemy tego przedsiębiorcę uchronić. To jest istota projektu. Większość środków trafia do tych firm – wypracowujemy modele

internacjonalizacji, ale budżet projektu jest na tyle duży, że można udzielać pomocy przedsiębiorcom i dla nich te projekty są realizowane. Centrum internacjonalizacji będzie służyło przedsiębiorcom przez kolejne lata, będzie współpraca z PAIHem.

Prezes Zarządu Funduszu Górnośląskiego S.A., pan Krystian Stępień, dodał, że wybrani przedsiębiorcy mają finansowanie praktycznie w 100% (samolot, tłumacze, hotele, stanowiska targowe, organizacja spotkań).

Dyrektor Wydziału Współpracy Zagranicznej Funduszu Górnośląskiego S.A., pani Zoriana Czajkowska, przedstawiła prezentację na temat projektów Global Silesia i InterSilesia.

Wydruk prezentacji stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tadeusz Sławek, powiedział, że cieszy go powołanie akademii internacjonalizacji. Wieloletnie doświadczenie pokazuje, że nic tak nie niweczy prób nawiązania kontaktu, jak – zrozumiała przecież – ignorancja kulturowa. Ta inicjatywa jest bardzo cenna i trzeba życzyć powodzenia.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Jacek Świerkocki, powiedział, że jest to zarówno edukacja, jak i promocja województwa, biznesu, i zapytał o losy przedsiębiorców po powrocie z misji – jak jest to badane? W jaki sposób otrzymujecie informacje o chętnych przedsiębiorcach?

Dyrektor Wydziału Współpracy Zagranicznej Funduszu Górnośląskiego S.A., pani Zoriana Czajkowska, wyjaśniła, że przedsiębiorcy biorący udział w misji podpisują porozumienie. Po misji odzywamy się do firmy i wysyłamy formularz sprawozdawczy – firma informuje, czy misja spełniła oczekiwania, czy są zastrzeżenia, czy firma nawiązała kontakty. Usprawnia to także pracę Funduszu w przyszłości. W drugim kroku odzywamy się do firmy po 6 miesiącach i pytamy o rezultaty misji. Doradcy także pozostają w kontakcie z firmami, także działania są prowadzone dalej.

Jeśli chodzi o promocję, to oprócz kampanii promocyjnej, która trwa cały czas w mediach, organizowane są spotkania informacyjne w dużych miastach województwa śląskiego, bo przedsiębiorcy nie wiedzą, jakie są możliwości.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Maria Materla, potwierdziła, że wśród przedsiębiorców nie ma wiedzy o tym, że można polecieć, spotkać się – za darmo. Praktyka pokazuje, że nawet wstępne rozmowy

prowadzą do dalszej współpracy. Zachęciła, aby członkowie Komisji w swoich środowiskach propagowali wiedzę o tych działaniach i możliwościach.

Prezes Zarządu Funduszu Górnośląskiego S.A., pan Krystian Stępień, dodał, że firmy sprzedawały produkty na polskim rynku wewnętrznym, ale otwierają się nowe rynki i Polacy są bardzo dobrze odbierani. W Egipcie powstaje nowe miasto – Nowy Kair, przygotowujemy ofertę dla naszych przedsiębiorców; mamy także zaproszenie z Arabii Saudyjskiej. Edukacja bardzo dużo daje, jeśli chodzi o zrozumienie innych kultur.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Jarosław Szczęsny, zapytał, czy Fundusz współpracuje z samorządami gospodarczymi? Czy są konkretne efekty misji, które można policzyć? Na jakich zasadach będzie przejęty budynek z EXPO? Czy te dwa projekty są kierowane tylko do firm produkcyjnych, czy może też do usługowych i handlowych? Czy doradcy działają też „w drugą stronę”, czyli jako doradcy firm zagranicznych chcących wejść na rynek polski?

Prezes Zarządu Funduszu Górnośląskiego S.A., pan Krystian Stępień, potwierdził, że doradcy pracują także na rzecz odwrotnych kontaktów. Budynek w Dubaju będzie użytkowany bezpłatnie, będziemy tylko ponosić koszty utrzymania (woda, prąd) i koszt prowadzenia działalności gospodarczej (3 000 zł/miesiąc). Ma to być centrum dla firm, żeby dalej mogły tam jeździć i stamtąd nawiązywać kontakty na wschodzie.

Pierwsze kontrakty są podpisane (np. firma z Żywca – łóżka i osprzęt dla szpitali).

Jeśli chodzi o firmy – nie ograniczamy, są to MŚP – mogą być usługowe, produkcyjne... Największy problem w Arabii, w Katarze to słabo wykształcone kadry, dlatego chętnie widzą u siebie Polaków

Dyrektor Wydziału Współpracy Zagranicznej Funduszu Górnośląskiego S.A., pani Zoriana Czajkowska, wyjaśniła, że Fundusz współpracuje z izbami gospodarczymi, agencjami rozwoju w różnych miastach, które zrzeszają lokalnych przedsiębiorców (np. pośredniczą one w przekazywaniu informacji).

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Jarosław Szczęsny, zapytał o kierunki misji.

Prezes Zarządu Funduszu Górnośląskiego S.A., pan Krystian Stępień, wyjaśnił, że uwzględniane są inicjatywy oddolne, sugestie. Wiele zależało też od pandemii i ograniczeń w poruszaniu się. Unia Europejska też jest zainteresowana misjami, inne kraje chciałyby wprowadzić taki model działania u siebie. Bengal czy np. Afryka są zainteresowani górnictwem, będziemy się starali kierować tam firmy.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Agnieszka Biegun, poprosiła o przekazywanie jej informacji o przyszłych spotkaniach w południowej części województwa.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Maria Materla, zapytała o termin otwarcia centrum internacjonalizacji. Czy będzie współpraca także z innymi województwami?

Prezes Zarządu Funduszu Górnośląskiego S.A., pan Krystian Stępień, poinformował, że otwarcie planowane jest na 8 marca. Współpracy z innymi województwami nie wykluczamy, ale na dzień dzisiejszy to oni podpatrują nas (dolnośląskie, pomorskie), Śląsk jest liderem w tym zakresie.

Ad. 4.

Udział i rola Samorządu Województwa Śląskiego w międzynarodowych wydarzeniach w okresie od stycznia do października 2021.

Dyrektor Departamentu Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej, pani Aleksandra Monsiol-Szatkowska, powiedziała, że przy planowaniu misji i udziału w targach brane są także pod uwagę partnerstwa międzynarodowe województwa (np. Niemcy, Francja).

W tym roku zostało odświeżone porozumienie z Krajem Morawsko-Śląskim, kontynuujemy współpracę z Nadrenią Północną – Westfalią i być może jeszcze w tym roku uda się podpisać nowe porozumienie ze stanem Nevada. W formie wideokonferencji odbędzie się w tym roku spotkanie z panią ambasador Korei; podejmujemy działania w kierunku współpracy z któryś z regionów w Korei. Planujemy wideokonferencję marszałka z gubernatorem prefektury Gifu w Japonii, również w kontekście ewentualnego porozumienia. W dniach 3-4 grudnia kolejną wizytę u nas złoży ambasador Japonii, w tym samym miesiącu odbędzie się wizyta ambasadora Brazylii, mamy też plany podjęcia rozmów zmierzających do podpisania umowy z regionem Minas Gerais. To pokłosie tego, że współpracujemy nie tylko z Funduszem Górnośląskim, ale i z drugim partnerem w zakresie pozyskiwania inwestorów zagranicznych – z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną. Fundusz Górnośląski świetnie zabezpiecza ten obszar związany ze wsparciem małych i średnich przedsiębiorstw, my jako departament skupiamy się na dyplomacji, a drugą „odnogą”, którą zajmuje się Śląskie Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, jest pozyskiwanie bezpośrednich inwestycji zagranicznych do regionu –

z partnerem KSSE. Zachęcam do lektury przygotowanej przez PWC analizy potencjału eksportowego firm z województwa śląskiego (jakie firmy eksportują, jakie sektory itd.)

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Maria Materla, zapytała o porozumienia podpisywane z regionami – czy są to kontynuacje, czy nowe umowy? Ile czasu wymaga negocjowanie tych wszystkich zapisów i sformalizowanie sprawy?

Dyrektor Departamentu Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej, pani Aleksandra Monsiol-Szatkowska, wyjaśniła, że treść niektórych porozumień wymagała aktualizacji, skoncentrowano się na sprawach gospodarczych i związanych z transformacją gospodarczą. Dla przykładu rozmowy z biurem gubernatora w Nevadzie podjęliśmy na początku roku, a finalizować będziemy teraz. Wypracowanie wspólnej treści, zbadanie obszarów potencjalnej współpracy, procedowanie z MSZ, uzyskanie ich zgody, uchwały Zarządu i Sejmiku – to trwa.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Jarosław Szczęsny, zapytał o szczegóły ewentualnego partnerstwa z Japonią i Brazylią. Czy są propozycje partnerstw, które odrzucamy? Podjął także temat informowania członków Komisji o tym, co dzieje się w sferze współpracy zagranicznej województwa.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Maria Materla, powiedziała, że wiele informacji jest ogólnie dostępnych; o spotkaniach, na których obecność członków Komisji jest konieczna lub fakultatywna, jesteśmy informowani, a wiele spraw „technicznych” odbywa się poza nami. W spotkaniach dwustronnych uczestniczą osoby równoważne rangą. Swoje opinie Komisja wyraża w chwili omawiania projektów uchwał dotyczących podjęcia lub kontynuacji współpracy.

Dyrektor Departamentu Gospodarki i Współpracy Międzynarodowej, pani Aleksandra Monsiol-Szatkowska, w kwestii partnerstw, które nie doszły do skutku, dała przykład prefektury Akita w Japonii. Poprzez ambasadę strona japońska zwróciła się do władz województwa z propozycją współpracy, ale podczas rozmów okazało się, że nie mamy punktów styecznych – sprawę przekazano do wspomnianej prefektury Gifu.

Z Brazylią nie mieliśmy dotąd porozumienia, był tylko realizowany przez Departament Rozwoju Regionalnego projekt, co doprowadziło do pogłębienia relacji.

Ad. 5.

Sprawy różne.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Maria Materla, podsumowała, że być może porozumienie z Nevadą będzie podpisane jeszcze w tym roku, zapewniła że tematy posiedzeń zaplanowane na ten rok i nie zrealizowane będą przeniesione do planu na rok przyszły i poprosiła radnych o przemyślenie innych obszarów, o których komisja mogłaby porozmawiać.

Wobec wyczerpania porządku obrad Pani Przewodnicząca podziękowała i zamknęła posiedzenie Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej.

Maria Materla
Przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
i Integracji Europejskiej

Protokół sporządziła
Ewa Blondzik